

Σάμ. || Παροιμ. Ὁ ἄντρας μου βασιλῆας κ' ἐγὼ βασίλισσα, ὁ ἀδελφός μου βασιλῆας κ' ἐγὼ σκλάβα του (ἐπὶ ἀδελφοῦ ὅστις νυμφευόμενος ἀδιαφορεῖ περὶ τῆς ἀδελφῆς του ἢ τὴν μεταχειρίζεται δουλοπρεπῶς) πολλὰχ. || Ἄσμ.

Ὁ βασιλεὺς ἐπρόσταξεν κ' οἱ δοῦλ' εὐθὺς ἐποίκαν
Χαλδ.

Σὰ βασιλέας προπατεῖς, σὰ ρῆγας κατεβαίνεις,
σὰν ἄγγελος ζωγραφιστός καὶ τοσοῖ καρδιῆς μαραίνεις
Κρήτ.

Δὲν εἶν' ἡ μάνα μου φτωχεῖα, δὲν εἶναι ξενοδοῦλα,
μόν' εἶναι βασιλῆως παιδί, ρῆγισσας θυγατέρα

Κέρκ. β) Ὁ ἐξέχων ἐπὶ πλούτῳ καὶ ἀξιώματι πολλὰχ. :
Ἄσμ.

Χαρά σου σένα, νύφη μου, χαρὰ 'ς τὸ ριζικό σου,
τὸν βασιλέα τοῦ χωριοῦ ἔκαμες σύντροφό σου

Νίσυρ. γ) Ὁ μόλις στεφανωθείς, νεόγαμβρος Καππ. (Σίλατ.) 2) Ἀρσεν. καὶ θηλ., ὁ ἀρχηγὸς τῶν μελισσῶν σύννηθ. Συνών. μάνα. 3) Ἀρχηγὸς παιδιᾶς πολλὰχ. καὶ Πόντ. (Κερασ. Τραπ.) 4) Τὸ ἔντομον μάντις ὁ θρησκευτικὸς (mantis religiosa) ΑΚουρτίδ. Εἰκόν. βίου ζώων 424. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀλογάκι 3. 5) Τὸ ἔντομον μηλολόνη Πελопν. (Μεσσ. Παππούλ. Σουδεν. Χατζ.) Συνών. βαβούλα (Ι) 1. 6) Τὸ ἔντομον χρυσόσκαλλις καὶ δὴ τὸ μεγάλου μεγέθους Κύθηρ. Πελопν. (Καλάμ.) κ.ά. 7) Μικρόν τι ἔντομον ὠραίου ἐρυθροῦ χρώματος Στερελλ. (Εὐρυταν.) 8) Τὸ πτηνὸν calcedo is-rida ποικιλόχρωμον καὶ χαριέστατον Στερελλ. (Μεσολόγγ.) 9) Πτηνὸν τι ἄγριον Κέρκ. (Ἀργυράδ.) 10) Ὁ ἄρτος Μλελέκ. Ἐπιδόρπ. 210: Μὰ τοῦτον τὸ βασιλῆα! (ὄρκος). 11) Μία τῶν πλευρῶν τοῦ ἀστραγάλου ἐν παιδιᾷ πολλὰχ. καὶ Πόντ. (Κερασ. Τραπ.) Συνών. βασιλεῖα 4, βασιλίκι 4. 12) Παιδιά δι' ἀστραγάλων πολλὰχ. : Τὰ παιδιὰ παίζουν τὸ βασιλῆα ἢ τοὺς βασιλεῖδες. 13) Θηλ., εἶδος παιδιᾶς Μακεδ. Στερελλ. 14) Εἶδος σταφυλῆς Α.Ρουμελ. (Φιλίππουπ.)

Βασίλει τό, Ζάκ. Ρόδ.

Ἰσως ἐκ τοῦ ὄν. Βασίλειος.

1) Βασιλοπούλλι 1, ὁ ἰδ., Ρόδ. 2) Σιδηρᾷ σφαῖρα τοῦ ἐλαιωτριβείου διὰ τῆς ὁποίας ἐκπιέζεται τὸ ἐλαιον.

Βασιλεία ἡ, κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ. Τραπ. Χαλδ.) Τσακων. βασιλείγια Θράκ. (Σαρεκκλ.) Πόντ. (Κερασ.) βασ'λείγια Λέσβ. βασιλεία Θήρ. Καππ.

Τὸ ἀρχ. οὐσ. βασιλεία.

1) Ἡ βασιλικὴ ἐξουσία κοιν. καὶ Καππ. Πόντ. (Κερασ. Τραπ. Χαλδ.) Τσακων. : Φρ. Πάει, πέρασε ἡ βασιλεία του (ἐπὶ τοῦ ἐκπεσόντος ἀπὸ ἀξίωμα ἢ θέσιν) κοιν. || Ἄσμ.

Ὁ βασιλέας ὠριζεν, ἐποί'νεν βασιλείαν
Τραπ. Συνών. βασιλή. 2) Εὐτυχία, εὐδαιμονία πολλὰχ. καὶ Πόντ. (Κερασ.) : Ἐχασε τὴν βασιλείαν του Σαρεκκλ. || Φρ. Βασιλεία ἐρροῦξεν ἀπάνον 'μουν (εὐτυχία ἐπεσεν ἀπάνω μας) Κερασ. Βασιλείαν ἔχομεν (ἀφθονίαν ἀγαθῶν) αὐτόθ. 3) Μέγας ἀμπελὼν Θήρ. 4) Μία τῶν στενῶν πλευρῶν τοῦ ἀστραγάλου ἐν παιδιᾷ Ἡπ. Συνών. βασιλῆας 11, βασιλίκι 4.

Βασιλείαζ-ζω Καλαβρ. (Μπόβ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. βασιλεία.

Δύω. Συνών. καὶ ἀντίθ. ἰδ. ἐν λ. βασιλεύω (Ι) 6.

Βασίλειο τό, βασίλειον Κύπρ. Νίσυρ. Πόντ. (Κερασ. Τραπ. κ.ά.) βασίλειο κοιν. βασίλειον βόρ. ἰδιώμ. βασίλειό Χίος (Μεστ. Πυργ.) βασίλειε Τσακων.

Ἐκ τοῦ ἀρχ. οὐσ. βασίλειον.

1) Βασιλικὴ κατοικία, ἀνάκτορον Κύπρ. Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. Κύπρ. 2) Βασιλικὴ ἐπικράτεια κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ. Τραπ.) Τσακων. : Νὰ μοῦ χαρίσης ἓνα βασίλειο, δὲν τὸ κάνω κοιν. Ἐδῶκεν προσταὴν 'ς τὸ βασίλειον (ἐνν. ὁ βασιλέας) Τραπ. Ἐγὼ νὲ τὸ βασίλειό σου θέλω νὲ τὸ κράτος σου, ... ἐμένα σώνει με τ' ἀφεντίου μου τὸ βασίλειον (ἐκ παραμυθ.) Πόντ. || Φρ. Βρίσκεται 'ς τὸ βασίλειό του (ἐπὶ τοῦ πρωτεύοντος εἰς ὁμάδα ἀνθρώπων ἢ αἰσθανομένου ἑαυτὸν ἐν ἀνέσει ἢ ἐν πλήρει ἐλευθερίᾳ δράσεως). Πάει κατὰ διαβόλου τὸ βασίλειο (ἐπὶ ἀπωλείας πάσης ἐλπίδος). Αὐτὸ ἀξίζει ἓνα βασίλειο (ἐπὶ πράγματος πολυτιμοτάτου) κοιν. Ἡ ὑγεία εἶναι βασίλειο (πολύτιμον ἀγαθὸν) πολλὰχ. Χαρίζει βασίλεια (ἐπὶ τοῦ μεθυσθέντος) Πελопν. (Γορτυν.) Ὑψώνομαι ἓνα βασίλειο (ὕψωνομαι οἰκονομικῶς) Τήν. 3) Βασιλικὴ ἐξουσία κοιν. : Φρ. Σοὶ πάει τὸ βασίλειο (ἐπὶ οἰκονομικῆς ἢ ἀτόμων ἐχόντων κληρονομικῶς τὰ αὐτὰ ἐλαττώματα ἢ ἀρετὰς τῶν προγόνων) κοιν. Ἀπὸ γενεᾶ πάει τὸ βασίλειο (συνών. τῇ προηγουμένῃ) Θήρ. || Ἄσμ.

Ἡ λευτεριά βασίλειο κ' ἐμεῖς τήνε μισοῦμε
γαὶ κάνομε σὰ τζοὶ τρελλοὶ ὥσπον νὰ παδρευτοῦμε

Νάξ. (Ἀπύρανθ.) 4) Ἐπιρρηματ., βασιλικῶς Θήρ. : Περνᾷ βασίλειο. Συνών. βασιλικὰ 2.

Βασίλεις ὁ, κοιν.

Ἐκ τοῦ μεταγν. ὄν. Βασίλειος.

1) Κύριον ὄνομα κοιν. : Παροιμ.

Ὅσο μαζὶ θερίζαμε, Βασίλει, κυρ-Βασίλει,
κι ὅταν ἀποθερίσαμε, ποῦ σ' εἶδα, βρὲ κασοῖδη ;

(ἐπὶ τοῦ ἀγνωμόνως φερομένου πρὸς ἐκείγον τὸν ὁποῖον ἄλλοτε ἐπεριποιεῖτο, διότι εἶχε τὴν ἀνάγκην του) σύννηθ.

Ὅπου τάβλα καὶ μαντήλι | καὶ καλῶς τὸν κυρ-Βασίλει
(ἐπὶ τοῦ αὐτοκλήτου εἰς συμπόσια καὶ γάμους) πολλὰχ.

2) Τὸ σιδηροῦν στύλωμα ἐπὶ τοῦ ὁποίου στρέφεται ἡ θύρα ἢ τὸ παράθυρον Ἀμοργ. 3) Τὸ κορακοειδὲς σιδηρίον τὸ ὁποῖον στηρίζει τὰ παραθυρόφυλλα Ἀμοργ. Ἡράκλ. 4) Εἶδος παιδιᾶς Κύπρ.

***Βασιλέλλι** τό, (Ι) βασ'λέλλ' Λέσβ.

Ὑποκορ. τοῦ οὐσ. βασιλῆας.

Βασιλόπουλλο, ὁ ἰδ. : Φουνάξ' τὸν βασ'λέλλ' τ' μάνα τ' κι δὴ λέρ' (ἐκ παραμυθ.)

***Βασιλέλλι** τό, (ΙΙ) βασ'λέλλ' Λέσβ.

Ὑποκορ. τοῦ ὄν. Βασίλειος.

Ἡ ἐπαύριον τῆς ἐορτῆς τοῦ ἁγίου Βασιλείου, ἡ 2 Ἰανουαρίου.

Βασίλεμα τό, κοιν. βασίλιμα βόρ. ἰδιώμ. βασίλεμ-μα Καλαβρ. (Μπόβ.) βασίλεμαν Πόντ. (Τραπ.)

Ἐκ τοῦ ρ. βασιλεύω.

1) Τὸ νὰ γίνῃ τις βασιλεὺς Πόντ. (Τραπ.) 2) Ἡ δύσις τοῦ ἡλίου συνήθως ἐν συνεκφορᾷ μετὰ τοῦ οὐσ. ἡλιος καὶ ἄλλων ἀστέρων κοιν. καὶ Καλαβρ. (Μπόβ.) Πόντ. (Τραπ.) : Τοῦ ἡλίου τὸ βασίλεμα κοιν. Ἀπάν' 'ς σοῦ ἡλ' τὸ βασίλεμαν Τραπ. Ἀπάνον-κουντὰ 'ς τὸν βασίλιμα Στερελλ. (Ἀράχ.) Βασιλέματα τοῦ νήλιου Νάξ. (Δαμαρ.) Λάμπει ὁ ἡλιος 'ς τὰ βασιλέματα Νίσυρ. Συνών. ἀποδιάβα 2, ἀποδιάβασμα 1 β, ἀπόκλωσμα, *βασίλεμα-ἡλιοῦ, βασίλεμός, *βασιλιόγεμα, γέμα, γύρισμα, δύσι, ἡλιοβασίλεμα, ἡλιοβούτημα, ἡλιόγεμα. β) Ἐπιρρηματ., κατὰ τὴν δύσιν πολλὰχ. : Βασίλεμα ἡλιον πολλὰχ. Βασίλιμα ἡλιοῦ Μακεδ. Στερελλ. κ.ά. Βασιλέματα τοῦ ἡλίου Κρήτ. Βασίλιμα ἡλιοῦ Κοζ. 3) Πληθ., αἱ κατὰ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου πίπτουσαι σκιαὶ Στερελλ. (Αἰτωλ.) 4) Ἡ κατάσταση ὁφθαλμῶν οἱ ὁποῖοι ἀπώλεσαν τὴν ζωηρό-

τητά των ἔνεκα ὑπνηλίας ἢ νόσου σύνηθ. : *Βασίλεμα τῶν ματιῶν.*

***βασίλεμα-ήλιου** τό, βασιμαήλιου Μακεδ. (Βελβ.) Ἐκ τῆς φράσεως *βασίλεμα ἡλίου*. Τὸ βασιμαήλιον κατ' ἀνομ. Ἰδ. ΓΧατζιδ. ΜΝΕ 1,324. *Βασίλεμα 2*, ὁ ἰδ.

βασιλεμένα ἐπίρρ. Πόντ.

Ἐκ τοῦ *βασιλεμένος* μετοχ. τοῦ ρ. *βασιλεύω*.

Μέ ὀφθαλμοὺς νυσταλέους : *Βασιλεμένα ἐντρανεὶ* (κοιτάζει).

βασιλεμὸς ὁ, Νάξ. (Δαμαρ.)

Ἐκ τοῦ ρ. *βασιλεύω*.

Βασίλεμα 2, ὁ ἰδ. : Ὁ τὸ βασιλεμὸ τοῦ νήλιου.

βασιλεύω (Ι) κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ. Οἶν. Ὁφ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.) *βασιλεύουν* Λέσβ. κ.ά. *βασιλεύουν* Ἡπ. κ.ά. *βασ'λεύουν* βόρ. ιδιῶμ. *βαδ'λεύουν* πολλαχ. βορ. ιδιῶμ. *βασιλεύγω* Ἰων. (Κρήν.) Κρήτ. Μεγίστ. Νάξ. (Ἀπύρανθ. Γαλανᾶδ. Κινίδ.) Νίσυρ. Πάρ. Σέριφ. Σίφν. Σύμ. κ.ά. *βασιλεύγον* Ἀνδρ. Εὐβ. (Κύμ.) Κρήτ. Τήν. κ.ά. *βασιλεύκω* Κύπρ. *βασιλέγγον* Τσακων.

Τὸ ἀρχ. *βασιλεύω*. Τὸ *βασιλεύγω* καὶ μεσν.

1) Εἶμαι βασιλεὺς κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ. Οἶν. Ὁφ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.) : Φρ. *Ζῆ καὶ βασιλεύει* (ἢ φρ. ἀποτελοῦσα συνήθως ἀπάντησιν εἰς τὴν ἐρώτησιν : τί κάνει ὁ δεῖνα ; λέγεται μετὰ τινος ἀστειότητος ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον περὶ ἀνθρώπου εὐδαιμονοῦντος, εἶναι δὲ ἡ αὐτὴ φράσις τὴν ὁποῖαν κατὰ τὴν δημόδη μυθολογίαν οἱ ναυτιλλόμενοι λέγουν εἰς τὴν Γοργόναν, ὅταν αὐτὴ τοὺς ἐρωτᾷ : *ζῆ ὁ βασιλεὺς Ἀλέξανδρος ;*) κοιν. *Τὸ μὲν βασιλεύει* (ἐπὶ ἀνθρώπου φρονίμως καὶ συνετῶς ἐνεργοῦντος) Πάρ. κ.ά. *Ἡ δ'λεῖα βασιλίμει* (ὁ ἐργαζόμενος εἶναι ἐλεύθερος καὶ εὐτυχὴς οὐδενὸς ἀνθρώπου ἔχων ἀνάγκην) Ἡπ. || Παροιμ. Ὁ τὸν στραβὸν βασιλεύει ὁ μονόφθαλμος (ἀρχ. ἐν τυφλῶν πόλει γλαμυρὸς βασιλεύει) Πελοπν. (Τριφυλ.) || Ἄσμ.

Ὁδοὸν σὲ βλέπω κ' ἔρχεσαι, θαρῶ πῶς βασιλεύγω, καὶ ὁδὸν μισοῦνγης, μάθια μόν, μὲ τὰ θεοῖα παλεύγω Κρήτ. Καὶ μετβ. κάμνω τινὰ βασιλέα Ἰων. (Σμύρν.) : Ἄσμ. ... *Βάγια, βασιλένέ το*

κ' ἐσύ, κυρά μου Παναγιά, σῶσε καὶ φύλαξέ το (βανκάλ.) Μεγίστ. β) Ἀνακηρύσσομαι, γίνομαι βασιλεὺς Νίσυρ. : Γνωμ. *Ποτὲ ὄρφανὸν δὲ χαίρεται καὶ ἂν βασιλέμει ἀκόμα.* γ) Μετβ. κυβερνῶ, διοικῶ τι Σίφν. : Φρ. *Ἡ ὑπομονὴ τὰ βασιλεύγει ὅλα* (διὰ τῆς ὑπομονῆς τὰ πάντα διευθετοῦνται). 2) Ἐπικρατῶ, κυριαρχῶ κοιν. : *Ἐδῶ βασιλεύει ἡ ἀλήθεια, ἐκεῖ ἡ ψευτιά κ' ἡ ἀτιμία* κοιν. *Θέλει νὰ βασιλέμει ὁ λόγος του Θράκ.* *Βασίλεψε ὁ καιρὸς αὐτὸς Εὐβ.* *Βασίλεψε ὁ βορᾶς - ὁ νοτιάς Θράκ.* || Ποίημ.

Τὸ *ποῦλλὸν ποῦ βασιλεύει* | *πάνον 'ς τ' ἄλλα τὰ ποῦλλὰ* ΔΣολωμ. 55. β) Φέρομαι δυναστικῶς, τυραννικῶς Δαρδαν. 3) Εὐτυχῶ, εὐδαιμονῶ Θράκ. (Μέτρ.) Πόντ. (Κερασ. Οἶν. Τραπ. Χαλδ.) : Φρ. *Ἐβασίλεψεν καὶ στέκει* (εὐδαιμονεῖ) Οἶν. *Ἐβασίλεψα* (μὲ νομίζουσιν πλούσιον) Κερασ.

4) Ἀναδεικνύομαι Πόντ. (Κερασ. Τραπ. Χαλδ.) : Παροιμ. *Ἐπερ' φανεμένα χωρία βασιλεύ'νε* (πολλάκις οἱ περιφρονημένοι ἀναδεικνύονται. *ὑπερ' φανῶν* = *ὑπερρηφανῶν* = *περιφρονῶν*) Χαλδ. 5) Μεσουρανῶ Πόντ. (Οἶν.) : *Ὁ ἡλίον ἔβασίλεψεν.* β) Ἐχῶ ἀνυψωθῆ εἰς τὸν οὐρανόν, ἐπὶ χαρταετοῦ Κρήτ. : *Βασιλεύει ὁ αἰτός.* Καὶ μετβ. ἀνυψῶ εἰς τὸν οὐρανὸν αὐτόθ. : *Ἐλα νὰ βασιλέψωμε τὸν αἰτὸς μας.* γ) Ρίπτω εἰς τὸν οὐρανὸν ὅσον τὸ δυνατόν καθέτως Εὐβ. (Κονίστρ.) : *Αὐτὸς τὴν βασιλεύει τὴν πέτρα του.* 6) Δύω

(περὶ τῆς σημ. ἰδ. ΓΧατζιδ. ἐν Ἀθηνᾶ 28 <1916> Λεξικογρ. Ἀρχ. 17 κέξ. καὶ ΜΚριαρ. ἐν Ἀθηνᾶ 47 <1937> 79 κέξ. καὶ *Revue balkan.* 3 <1938> 462 κέξ.) κοιν. : *Βασίλεψε ὁ ἡλῖος - τὸ φεγγάρι κττ. κοιν.* *Βασιλεύοντας ὁ ἡλῖος* (κατὰ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου) Πάρ. κ.ά. || Φρ. *Βασίλιμει οὐ ἡλίους του* (ἐγήρασε) Β.Εὐβ. *Βασίλεψαν τὰ μάτια του* (ἔχασαν τὴν ζωηρότητα των ἔνεκα νόσου ἢ ὑπνηλίας, νύστας) κοιν. *Μάτια βασιλεμένα* κοιν. || Παροιμ.

Τ' ἀδέρφια ὅταν σμίγουνε, ὁ ἡλῖος ἀνατέλλει,

καὶ ὅταν ἀποχωρίζουνε, πάει καὶ βασιλεύει

(ἢ συνάντησις τῶν ἀδελφῶν γεννᾷ χαρὰν, ἐνῶ ὁ ἀποχωρισμὸς λύπην) Αἴγιν. || Ἄσμ.

Τὸ ἄστρο σου μὲ τ' ἄστρο μου μαζὶ ἔβασίλεψα,

ἐμάθα δὲ πῶς σ' ἀγαπῶ καὶ οὐλοὶ μᾶς ἐξηλέψα

Κρήτ.

Βασίλιμει καὶ σήμερα, πῆγι καὶ τούτ' ἡ μέρα

Μακεδ. (Σισάν.) || Ποίημ.

... *Τὸ μάτι ἀνταρδιασμένο*

τοῦ σκοτωμένου τρεῖς φορὲς ἀνεβοκατεβαίνει

καὶ βασιλεύει σκοτεινὸν

ΑΒαλαωρ. Ἔργα 2,172. Συνών. ἀποβασιλεύω, ἀποδιαβαίνω, βασιλειάζ-ζω, βοῦτῶ, δύω, καθίζω, ἀντίθ. ἀνατέλλω, βαρῶ Β4. 7) Διατηρῶ τινὰ κάπου μέχρι τῆς δύσεως τοῦ ἡλίου Θράκ. : *Πῆγε τὸ παιδί της νὰ τὸ βασιλέμει 'ς τὸν ἄι-Γιάννη* (τὸ πῆγε εἰς τὸν ναὸν τοῦ ἁγίου Ἰωάννου νὰ μείνῃ ἐκεῖ μέχρι τῆς δύσεως τοῦ ἡλίου πρὸς θεραπείαν). β) Μέσ. *βασιλεύουμι*, μένω ἔξω τῆς οἰκίας μετὰ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου Ἡπ. 8) Γίνομαι ἄφαντος, ἐξαφανίζομαι Κρήτ. Πελοπν. (Τρίκκ.) κ.ά. : *Βασιλεύει τὸ νερὸ* (διεισδύει εἰς τὸ ἔδαφος, τὸ καταπίνει ἡ γῆ) Κρήτ. *Ὁ λαγὸς ἔβασίλεψε αὐτόθ.* 9) Μεταφ. γίνομαι κάτισχνος, ἐξαντλοῦμαι σωματικῶς Στερελλ. (Αἰτωλ.) : *Βασίλιμει ἀπ' τ' ἀρρώστια οὐ δεῖνα.*

βασιλεύω (II) Θράκ.—(Ἐφημ. Ἀκρόπολις 1 Ἰανουαρίου 1931) *βασ'λεύου* Στερελλ. (Αἰτωλ.)

Ἐκ τοῦ ὄν. *Βασίλεις*.

1) Μοῦ πέφτει τὸ νόμισμα τῆς βασιλόπιττας Θράκ. : Ὁ τὸ σπῖτι μας *βασίλεψε ὁ δεῖνα.* II) Κάμνω χρῆσιν πραγμάτων τινος κατὰ τὴν ἐορτὴν τοῦ ἁγίου Βασιλείου Ἰμβρ. Στερελλ. (Αἰτωλ.)—(Ἐφημ. Ἀκρόπολις ἐνθ' ἂν.) : *Βασιλεύουν τὰ ὄπλα τὴν πρωτοχρονιά* (ἀπὸ κάθε ὄπλο πρέπει νὰ ριφθῇ εἰς πυροβολισμὸς) Ἀκρόπολις ἐνθ' ἂν. : *Τ' ἄι-Βασ'λεῖοῦ βασ'λεύ'ν τὰ πιδιὰ τὰ γράμματα* (δηλ. διαβάσουν, διότι τοῦτο νομίζεται καλὸν) Αἰτωλ. *Οἱ κυν'γοὶ βασ'λεύ'ν τὰ τ'φέκια αὐτόθ.* *Τὰ βασ'λεύουν τὰ ροῦχα* (τὰ φορῶ διὰ πρώτην φορὰν τοῦ ἁγίου Βασιλείου) Ἰμβρ. || Φρ. *Θὰ σὶ τὸ βασ'λέψουν!* (θὰ σὲ δείρῳ σήμερον ἐορτὴν τοῦ ἁγίου Βασιλείου! Πιστεύεται ὅτι ὁ δαρεὶς κατὰ τὴν ἡμέραν αὐτὴν θὰ ὑφίσταται τοῦτο καθ' ὅλον τὸ ἔτος) αὐτόθ.

βασιλῆ ἡ, Πόντ. (Κερασ.)

Ἐκ τοῦ ρ. *βασιλεύω*. Περὶ τοῦ σχηματισμοῦ ἰδ. ἈνθΠαπαδόπ. ἐν Λεξικογρ. Δελτ. Ἀκαδ. Ἀθην. 1,22 ὑπόσημ.

Βασιλεία 1, ὁ ἰδ. Ἡ λ. ἐν φρ. ἕσμ. *χαρίζω σε τὴν βασιλῆν.*

βασιλιάτικος ἐπίθ. Κύπρ. *βασ'λιάτ'κους* Ἰμβρ.

Ἐκ τοῦ ὄν. *Βασίλεις* καὶ τῆς καταλ. -*ιάτικος*.

1) Ὁ ἀνήκων εἰς τὸν ἅγιον Βασίλειον Ἰμβρ. : *Νιρὸ βασ'λιάτ'κον* (τὸ ἀντλούμενον τὴν αὐγὴν τῆς 1 Ἰανουαρίου). Συνών. *ἁγίβασιλιάτικος 1*. 2) Οὐδ. πληθ. *βασιλιάτικα* οὐς. α) Τὰ κατὰ τὴν ἐορτὴν τοῦ ἁγίου Βασιλείου διδόμενα δῶρα Κύπρ. β) Τὰ καθαρὰ ἢ και-